

BUDELL, BUDELLERA

BUDELL, BUDELLERA

Etc. Designant cursos d'aigua o de camí, en revolts complicats, com els d'un budellam d'animal. *Torrent-budell* te. Vilallonga de Ter: a l'E. del poble, cap a *Ca N'Huguet* (veg. la monografia Amigó-Pascual, 190).

La Budellera te. Xaraco (xxxii, 193.26). *La Budellera*, pda. de bosc, avui parc municipal de Bna., en el vessant O. del Tibidabo, cap a la banda de la Rabasada i St. Medir (1915...). La feixa *Budellera*, sota la *Rovira dels Cerdans*, en el Pla de la Garga te. Centelles (MilàF., *Romillo*, núm. 514). Evidentment, totes tres, al·lusions a un camí que baixa en complicats revolts (cf. *el Revolt de la Paella*, allí prop des de Bna.). Impossibles, per raons ecològiques, pensar en metàtesi d'un derivat **bedollera* de *bedoll*: el Dr. Font i Quer em confirma que mai hi ha pogut haver *bedolls* al Sud del Montseny.

La Budellera, nom antic dins la ciutat de Perpinyà, doc. *-llaria* a. 1315: havia estat un torrent, el «ruisseau Comtal», que passava vora la «Peixoneria», i les aigües baixaven llavors per *la Budellaria*, avui anomenada *carrer de l'Àngel* (P Vidal, *RLR xxx*, 265) (o seria perquè hi llençaven budells de peix?). En canvi ja no pot venir d'aquest radical, el nom de *Can Budieres* te. Tellet (a *La Roura*, i un altre dins el poble: xxiv, 145.9, 146.10), car *budell* té -LL- etimològica, no pas -yl-, mai i enloc pron. *ɨ*. Potser de *bosc de (i)eres* 'bosc de les eres' (amb *bosc-d' > bod-*).

Buell, V. *Buda* *La Buella*, V. *Boella* *La Buelta*, V. *Buda* *Buencs*, V. *Boencs*

BUERCA

NL ant. prop de Vic, en doc. de 1272; remeto per a detalls a l'article *Berga* on pensem si, junt amb l'hispano-berber de Marcial (< *Bubierca*, partit judicial Ateca), pot venir d'un cèltic UO-BERGA-?? (< ieur. UPO-'sota'), que al·ludís a la proximitat a Sta. Eugènia de Berga (Vic).

Buesa, *Bueso*, V. *Bosia* *Buet*, V. *Boet*

BUF-

La major part, si no tots, dels noms que aplego ací, provenen de llocs, on es nota vent acanalat i especialment buf d'exhalacions més o menys subterranies.

Lo Forat Bufador te. Castelló de Farfanya (xxvi, 57.24). *Els Bufadors*, veral i mas te. Port de la Selva (xlvi, 139). En el te. d'Olot hi ha bastants indrets volcànics, coneguts com *bufadors*. Variant aplicada a deus intermitents, que de sobte ragen impetuosament: *lo Bufadó(r)* és una font del Barranc de Raquena te. Rossell (xxvii, 113.18). *Bufetals* (a ~) mas i collada

te. Les Llosses (xiii, 146). *Gorg Bufarot*, prop de *Manada*, te. Prats de Molló (xxiv, 38.14). *Can Buferot* te. Riudellots de la Creu (xliv, 148). *Son Bufarell* te. Maria (xli, 34.15, Masc. 20D1). *Racó de Bufa* te. Alcora (xxix, 116.1 '26 x '04). *La Bufa* pda. de Gorga (xxxiii, 154.22). Fins i tot un NP alias, com *Petrus Bufa* a. 1155 ross. (colle. Mor. lxxviii, 2) en definitiva es pot explicar per al·lusió al caràcter 'ventolà' o 'evaporat' que li atribuïssin.

En alguns d'aquests noms, almenys en dos del Migjorn deu haver-hi hagut suma amb el mot aràbic *buḥār* 'vapor, exhalació', que no és onomatopèic sinó de l'arrel *bḥr* 'vaporare' (*RMa* 620.6, 7): així *Penya del Bufar* te. Fontanars (xxxii, 119.14). Mas de *Bufarres* te. Borriol (xxix, 120.11), *Serra(dora) de Bufarres* te. Llucena (xxix, 104.6). *Les Bufarres*, pda. entre Fraga i Alcarràs (que no ve de cap NL *Abu-Farağ* com fantasia, Pita Mercè en «*Argensola*» v, 331).

Bufaganyes, *Bufalaranya*, V. *Brufaganya*

BUFALI

Poble veí d'Albaida.

PRON. MOD.: *bufáli*, febrer 1935, J. G. M.; encara que fill d'Albaida, havent-li estat posada en dubte, l'home se'n va assegurar, i li ho confirmà Josep Huillún d'Ontinyent (1935). Li confirmà que no existeix altra pron. ni accentuació: jo ho constato el 1962 no sols a Bèlgida (xxxiii, 134.3) sinó amb els inf. de tots els pobles de la Vall (xxxii, 98 etc.); tot i que no sols els nomencladors oficials sinó SSiv. (156),¹ Sarthou (GGRV, 48), Mateu Llopis (*País Val.*, 66.109) i fins *AlcM*_{1, 2} (!) posen l'accentuació corrupta *Bufali*; també Cavanilles (ii, 133) diferencia *Bufali* d'*Alfarrasí*, *Algemesí* etc. Vaig cridar l'atenció de SGuarner, que a la fi ho ha rectificat en el Nomencl. (1966). D'aquí l'embull d'Asín (*Contrib.*, 97) en posar dos pobles diferents (prov. Val.) *Bufali* i *Buñali*, que deriva de dos ètims aràbics (diferents si bé de la mateixa arrel), *Abū Ḥalid* i *Abū Ḥalid* NPP.

ETIM. Però ni aquell ni aquest no són acceptables, car el nom apareix en el *Rept* en la forma *Abobalif* (p. 341); es tracta d'una donació datada el 1248, on Chabàs va entendre que era un «riu», vora el qual anomenen quatre de les alqueries atribuïdes a Albaida: *Junda* (nom avui del barranc que separa els termes de Bufali i Albaida [JUNTA?, ar. *ḡunda* nom d'unitat de l'ar. *ḡund* 'exèrcit?'], *Alfadedí* (= *Alfardí*, supra, 1 k., és a l'O.), *Gayaran* (V. art. *Clariana*) i *Coveychar*.²

El nostre nom conté evidentment (A)bu- + un NP que pot ser *Ḥalāf*, un dels noms aràbics més corrents, que Hess documenta en cinc fonts diferents, d'Àrabia, Egipte i Algèria; d'aquí ve el nostre *Castigaleu*, E.T.C. i, 118; ii, 80) (< *Castell (de) Ḥalāf*). No hi ha cap dubte, en efecte que es tracta de l'arrel vivíssima, tan productiva i que ha donat molts altres NPP